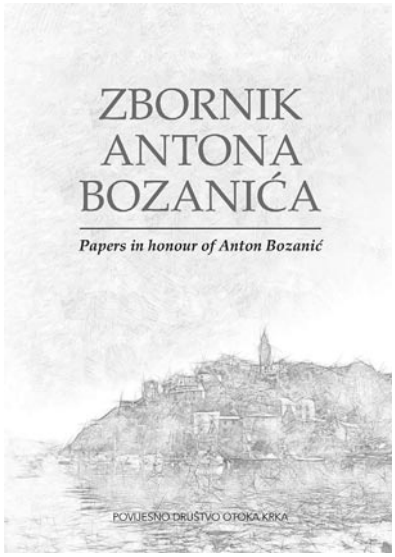

Zbornik Antona Bozanića. Papers in honour of Anton Bozanić. Uredio / Edited by Tomislav Galović, Krk: Povijesno društvo otoka Krka (*Krčki zbornik Povijesnog društva otoka Krka. Posebno izdanje*, sv. 66.), 2023.

Zbornici se izrađuju u čast istaknutim članovima znanstvene zajednice prigodom određene važne obljetnice njihova života ili rada. Mnogi od njih ostavljaju zapaženu znanstvenu djelatnost te njihov doprinos upotpunjuje akademsko znanje prilozima visoke znanstvene i stručne vrijednosti. Neupitna znanstvena razina i visoka kvaliteta znanstvenih radova pokazuju kako je Anton Bozanić, pomalo samozatajno i nenametljivo, izrastao u prepoznatljivog crkvenog povjesničara koji svojim znanstvenim radom nastavlja zacrtani stoljetni put svećenika Krčke biskupije u pastoralnom i znanstveno-obrazovnom rad za dobrobit svoga naroda i njegove Crkve. Bozanić, kao i mnogi njegovi suvremenici, pritom afirmira stoljetnu narodnu i kulturnu baštinu krčke Crkve, njezinu glagoljašku tradiciju i hrvatski narodni identitet u novim vremenima i suvremenim metodološkim pristupima. Njegov pastoralni rad u Americi usmjerio ga je prema temama iz hrvatskog iseljeništva, gdje je također kao znanstvenik i predani pastoralni radnik, svećenik svoje Crkve, uočavao društvena i povijesna kretanja pretačući ih u znanstvene radove. Vrednujući pozitivne metode znanosti i smještajući mnoge crkvene osobe, institucije i druge stvarnosti u prostor i vrijeme Bozanić svojim radovima daje znanstvenu i ekleziološku razinu. Može se reći kako je tradicionalne identitetske znanstvene teme krčkih svećenika i povjesničara Anton Bozanić unio svojim znanstvenim radom u suvremenost i ot-

vorio prostor daljnjim istraživanjima održavajući živom memoriju od opasnosti zaborava društva koje luta u svojim identitetskim krizama.

Podijeljen u dvije cjeline *Zbornik Antona Bozanića. Papers in honour of Anton Bozanić* je u isto vrijeme pohvala znanstvene zajednice svome članu i iskazivanje poštovanja njegovu radu i životu, kao i prilika da se pojedinci svojim prilozima oduže za mnoga dobra i znanstveni doprinos svome dragom i poštovanom kolegi. Uredio ga je izv. prof. dr. sc. Tomislav Galović. Zbornik je svojim prvim dijelom *Vita et opera* usmjeren na samog Bozanića, gdje se kroz niz znanstvenih radova vrednuje njegov život, svećeničko djelovanje i znanstveni rad. Tomislav Galović dvama prilozima obuhvatio je Bozanićev životni put i znanstveno-stručnu bibliografiju. Dina Valković prikazuje ulogu Antona Bozanića u pokretanju časopisa *Vrbnički vidici*. Ksenija Čulina i Josip Žgaljić posvetili su svoj prilog tri desetljeća dugoj suradnji Antona Bozanića i nakladnika Glosa d. o. o. iz Rijeke. Bitan dio Bozanićeva života i znanstvenog opusa posvećen je hrvatskom iseljeništvu u Sjedinjenim Američkim Državama koji je predstavila i vrednovala Vesna Kukavica, dok o ostatku njegova plodnog znanstvenog rada piše Julijano Sokolić ističući ga kao najplodnijeg pisca među svećenicima i redovnicima cresko-lošinjskog otočja. Kultura i umjetnost kao sastavni dio identiteta, ali i visoke razine nečije osobne kulture i duhovne plemenitosti također nalaze svoj prostor u ovom zborniku kroz priloge Gordane Gržetić i Marije Trinajstić Božić. Na poseban način upravo ovakvi prilozi pokazuju već spomenutu osobnu razinu nečije kulture i duhovne finoće, koju su očito prepoznale dvije autorice posvećujući svoje radove Antonu Bozaniću. Ovime se zaokružuje dio u kojem se predstavlja profil Antona Bozanića, svećenika i znanstvenika, pastoralnog djelatnika i domoljuba, čovjeka Crkve te ljubitelja znanosti kulture i umjetnosti.

Upravo je poštovanje potaknulo mnoge znanstvenike da svojim prilozima obogate ovaj zbornik, odajući time zasluženu počast čovjeku koji je ostvario širinu svećeničkog poslanja ostavljajući dubok trag služenja i ljubavi prema Crkvi, narodu i domovini, u širokom rasponu od svećeničkog i pastoralnog rada do znanstvenog i kulturnog djelovanja. Druga cjelina, *Studia in honorem Antonii Bozanić*, donosi dvanaest znanstvenih i stručnih priloga, napisanih u čast Antonu Bozaniću, prijatelja, suradnika

i kolega koji su mu na ovaj način pokazali svoje poštovanje. Fra Ljudevit Anton Maračić izvrsno prikazuje povijest konventualskih samostan na kvarnerskom području i njihov inventar, dok Marijan Bradanović dotiče nezaobilaznu temu otoka Krka, Krčke knezove, približavajući temeljne aspekte kulturnoga krajolika Krčkih knezova. Temi iz povijesti kulture riječi svoj rad posvetio je Perica Dujmović pišući cjelovitiju biografiju Dobrića Dobričevića, istaknutog europskog tiskara iz druge polovice 15. i početka 16. stoljeća, podrijetlom s otoka Lastova. Juraj Mužina i Sanja Zubčić donose građu za povijest stare crkve sv. Apolinara u Dubašnici, a Marija Turk predstavlja čitateljima Vrbničanina Dragutina Antuna Parčića, leksikografa i hrvatskog jezičnog obnovitelja. Tomislav Galović dotiče se jedne teme kojoj je Anton Bozanić posebno pridonio svojim znanstvenim radom, a to je krčki biskup Antun Mahnić. Pokojni Juraj Lokmer ostavio je svoj prilog u obliku rada o svetištu Majke Božje Goričke na otoku Krku. Miljenko Seršić-Krala i Željko Bartulović obradili su upravnu povijest općine Baška od 1918. do 1929. godine. John Peter Kraljic također donosi prilog o temi kojom je Bozanić zadužio hrvatsku povijesnu znanost i hrvatsko iseljeništvo pišući o Omišljanima u New Yorku 1940-ih i 1950-ih godina. O redovničkim zajednicama na otoku Krku u vrijeme Domovinskog rata prilog je napisao Željko Drinjak. Jerko Valković i Zvonimir Badurina Dudić autori su posljednjih radova u Zborniku koji se ne bave usko povijesnom tematikom, nego pridonose kvaliteti zbornika teološkim govorom o socijalnom nauku Crkve (Valković) i prikazu apostolske pobudnice pape Franje *Radujte se* (Badurina Dudić).

Ovim znanstvenim i stručnim prilozima odana je počast Antonu Bozaniću koji se, uz redoviti pastoralni rad u župi, posebno bavi istraživanjem i pisanjem o teološko-pastoralnim i povijesnim temama, pogotovo vezanim uz Krčku biskupiju, zatim o pojavi nove religioznosti, New Ageu i novim religioznim pokretima te o iseljeničkim i ostalim aktualnim pitanjima. Pokazati počast nečijem životu i radu nije u neskladu s kršćanskom porukom i pozivom na poniznost, jer upravo življena vjera i ponizan rad donose ovakve rezultate koje je potrebno vrednovati, obilježiti i ostaviti mlađim naraštajima koji u vrijeme identitetskih traganja, društvenih kriza i povijesnih lomova mogu vidjeti kako se uspješno

može živjeti život posvećen Bogu, Crkvi i svome narodu. Isticati i pohvaliti nečiji život, vrline, predani rad i konkretna ostvarenja treba biti i ostati konkretan pokazatelj kako jednostavnost i skromnost stvaraju velike ljude, čemu je i svjedok ovaj zbornik u čast doc. dr. sc. Antonu Bozaniću, svećeniku, znanstveniku i pastoralnom djelatniku.

Daniel PATAFTA